

แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของนักบัญชีในจังหวัดระยอง

ปัทมา ฝิวอ่อน^{1*} และ ดิษยาภา เนียมถนอม¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
ของนักบัญชีในจังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ
ทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยใช้กลุ่ม
ตัวอย่างนักบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 248 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และทำ
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-Test และค่า Anova

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในจังหวัด
ระยอง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.36 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี
และมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี

การศึกษาระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานใน
จังหวัดระยอง พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยองโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่
ด้านการรักษาความลับ และด้านความโปร่งใส ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับแนวทางการ
ปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพทั่วไป ในด้านเพศ
อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ
ทำงานในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบ
เป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษา
ความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 093-576-8652 อีเมล: pangdisayapa1997@gmail.com

Guideline for Increasing Code of Ethics of Accountants in Rayong Province

Paphatchaya Piwon^{1*} and Disayapa Niamthanom¹

Abstract

The purpose of this research to study and compare guideline increasing code of ethics of accountants in rayong province by sex, age, education and experience in eating province. The sample studied were 248 employees selected by random sampling. The research instrument is questionnaire. The statistic used percentage, mean, standard deviation, t-test, and Anova.

The research found that the most of them are female younger than 30 years old, bachelor's degree, and experience in accounting work about 1-5 years. Overall level significance of guideline increasing code of ethics of accountants in rayong province is very importance among top secret and transperacy. Comparison level significance of guideline increasing code of ethics of accountants in rayong province. There are different type classified among transperacy, knowledge, top secret, and responsibility.

Key words: Code of Ethics of Accountants, Performance

¹ Undergraduate Degree Student, Department of Industrial Business Administration, Faculty of Business Administration, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author, Tel. 093-576-8652 E-mail: pangdisayapa1997@gmail.com

จากจำนวนของนักบัญชีในภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น เห็นได้จากการรูปที่ 1 แสดงจำนวนที่เพิ่มขึ้นของนักบัญชี เนื่องจากจังหวัดระยองเป็นหนึ่งในจังหวัดในภาคตะวันออกแล้ว ยังเป็นจังหวัดที่มีสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก สถานประกอบการจึงต้องการสรรหานักบัญชีที่มีทักษะความรู้ความสามารถ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพเข้ามาทำงาน เพื่อให้ได้นักบัญชีที่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง และเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

จากความสำคัญและประเด็นปัญหาข้างต้น เนื่องจากจำนวนนักบัญชีที่เพิ่มขึ้นในช่วงระยะเวลา 5 ปี ทำให้การสรรหานักบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่เคร่งครัดนั้นค่อนข้างยาก จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง” เพื่อเป็นการศึกษาความหมายและลักษณะจรรยาบรรณของนักบัญชีที่แสดงถึง คุณธรรม และจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของ นักบัญชี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง

3. ขอบเขตการวิจัย

แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง มีขอบเขตของการวิจัยเป็น 2 ข้อ ดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ จำนวนนักบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 652 คน [4]

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ สถานสภาพส่วนบุคคลของประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ แนวทางในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ และความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง มีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง [2] ดังนี้

4.1 จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง หลักความประพฤติที่เหมาะสมและแสดงถึงคุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบอาชีพเพื่อให้สมาชิกวิชาชีพยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียง และส่งเสริมเกียรติคุณของวิชาชีพตน มี 8 ด้าน คือ

4.1.1 ความโปร่งใส หมายถึง ภาพลักษณ์ที่จะแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้อย่างตรงไปตรงมา

4.1.2 ความเป็นอิสระ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่น ที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลางของผู้ประกอบวิชาชีพ

บัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้

4.1.3 ความเที่ยงธรรม หมายถึง การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยปราศจากความลำเอียง อคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอิทธิพลของบุคคลอื่น

4.1.4 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานถ้าไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

4.1.5 ความรู้ความสามารถ หมายถึง การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความกระตือรือร้นรอบคอบ เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานและวิชาการที่เกี่ยวข้อง

4.1.6 มาตรฐานในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น รอบคอบ ด้วยความชำนาญและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

4.1.7 การรักษาความลับ หมายถึง การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรนั้นจะไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไปเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4.1.8 ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติงานตามหลักการมาตรฐานและแนวปฏิบัติของวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

4.2 นักบัญชี หมายถึง ผู้ประกอบกิจในด้านบัญชี ซึ่งเป็นการวัด การเปิดเผยและการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินในสำนักงานบัญชีที่เป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี [5]

4.3 ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ แรงงาน เงินทุน และวิธีการดำเนินการหรือประกอบการที่มีคุณภาพสูงสุดในการดำเนินการด้านบัญชีได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานเยี่ยงมืออาชีพ และยึดมั่นหลักคุณธรรมโดยเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยองซึ่งคาดว่าจะได้ประโยชน์ 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านนักบัญชี เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำงาน

5.2 ด้านสถาบันการศึกษา นำแนวทางการศึกษาเรื่องแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยองบรรจุเพิ่มเติมไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องจรรยาบรรณที่นักบัญชีควรพึงมี

5.3 ด้านภาครัฐ เป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรการบัญชีโดยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความมุ่งมั่น ในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณ

6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาที่สำคัญเกี่ยวกับ แนวคิด และทฤษฎีจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัด ระยอง สรุปดังนี้ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีเป็นหลักความประพฤติอันเหมาะสมและแสดงถึง คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพเพื่อให้ สมาชิกวิชาชีพยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียง และ ส่งเสริมเกียรติคุณของวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ความ เป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ ความสามารถ การรักษาความลับ ความโปร่งใส มาตรฐานการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อ ผู้รับบริการ [2]

ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นหลักพื้นฐานที่ผู้ประกอบ วิชาชีพนักบัญชีพึงมี เนื่องจากทุกสิ่งนั้นมีความ เกี่ยวพันกับองค์กรทั้งหมด ซึ่งในส่วนนี้สามารถจำแนก ข้อกำหนดออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องปฏิบัติงานด้วยความสุจริต ไม่ว่าจะมีการขาดทุน ได้กำไร ก็จะต้องรายงานปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นให้กับ ผู้บริหาร เพื่อให้มีการวางแผนแก้ไขปัญหา หรือปรับ กลยุทธ์ต่อไป ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องปฏิบัติงาน อย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการปิดบังซ่อนเร้น หรือ ปิดเบี่ยงข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว ถ้าหากมีการตรวจสอบพบว่าคนในโรงงานกำลัง ประพฤติผิดกฎหมาย ด้วยการโกงบัญชี หรือปัญหาอื่น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องรายงานไปโดยตรงตาม ข้อเท็จจริงความเที่ยงธรรม

ความเที่ยงธรรม หรือความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง ไปฝั่งใดฝั่งหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลประโยชน์บางประการ จากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งใน จรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี นี้ได้มีการจำแนก ข้อกำหนดออกเป็น 3 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องมีความเที่ยงธรรม ซื่อตรง โดยที่ไม่เข้าไปมีส่วนได้

ส่วนเสียใดจากหน้าที่ที่ตนให้บริการอยู่ ในส่วนของ ผลประโยชน์ ก็คือการรับค่าตอบแทนจากการ ให้บริการเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่มีผลประโยชน์อื่น ใดที่จะมาแอบแฝงอีก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องใช้ ดุลพินิจของตัวเองในการพิจารณาเรื่องราวจาก หลักฐานที่ปรากฏโดยปราศจากความลำเอียง หรืออคติส่วนบุคคล ในกรณีที่กระบวนการตัดสินใจ บางอย่างที่มีต่อแนวความคิดของผู้บริหาร จะต้อง ได้รับการไตร่ตรองจากเหตุผลและหลักฐานที่มีโดยไม่ อคติ ให้นั้นในเรื่องของผลประโยชน์ส่วนรวมมากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องใช้ดุลพินิจของตัวเองใน การพิจารณาเรื่องราวโดยไม่ยึดติดกับความสัมพันธ์กับ บุคคลใด ๆ รวมถึงสถานการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองได้

ความรอบคอบ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข จะต้องมีความรอบคอบ และตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิด ความผิดพลาดอยู่เสมอ เพราะถ้าหากผิดพลาดขึ้น แม้แต่จุดเดียวก็อาจสร้างความเสียหายให้กับองค์กรได้ ซึ่งในส่วนนี้สามารถจำแนกข้อกำหนดออกเป็น 4 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องใช้ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ และความ รอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ เพราะถ้าหาก ผิดพลาดขึ้นมา อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาขององค์กรใน ระยะยาว ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องมีความสามารถ เพียงพอในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ในส่วนไหนที่พบปัญหาติดขัด ก็ควรที่จะปรึกษาผู้รู้ใน สาขาอาชีพเดียวกัน รวมถึงการศึกษาหาความรู้ที่ เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้อง ให้บริการด้วยความขยันหมั่นเพียรอยู่เสมอ เพราะ ส่วนมากแล้วงานบัญชีเป็นงานที่ต้องทำแบบวันต่อวัน การทำงานไม่เสร็จภายในวันนั้น อาจทำให้แผนกอื่นไม่ สามารถทำงานได้ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องมี การศึกษาหาความรู้ใหม่เพิ่มเติมอยู่เสมอ เช่น การนำ เทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้กับการคำนวณบัญชี

รวมถึงการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีเพิ่มเติม เป็นต้น

รักษาความลับ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทางบัญชี ถือเป็นความลับทางธุรกิจอย่างหนึ่งที่ไม่ควรนำไปเปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเด็ดขาด ซึ่งในส่วนนี้สามารถจำแนกข้อกำหนดออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องไม่เปิดเผยความลับทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับองค์กรโดยไม่ได้รับอนุญาต เว้นเสียแต่ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายที่จำเป็นต้องเปิดเผย การให้ถ้อยคำในฐานะพยาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำความลับที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล หรือเพื่อผู้อื่นที่มีความสัมพันธ์ด้วย

การประพฤติตนอย่างมีอาชีพเป็นการปฏิบัติตนในทางที่ขอรวบรวมถึงการกระทำตามหลักกฎหมาย เป็นการรักษาชื่อเสียงให้กับวิชาชีพอย่างแท้จริง ซึ่งในส่วนนี้สามารถจำแนกข้อกำหนด ดังนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพทั้งต่อตัวเองและส่วนรวม ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างชื่อว่าเป็นผู้ดูแลและปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพ หากไม่ได้เป็นผู้กระทำเองอย่างแท้จริง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องไม่นำเสนอการบริการและความสามารถของตนเองเกินความเป็นจริง โดยจะต้องไม่อวด พูดยาข่มผู้อื่น หรือเปรียบเทียบระหว่างตนเองกับนักบัญชีอื่นเพื่อให้ผู้ร่วมอาชีพดูด้อยลงไปทั้งที่ไม่ใช่เรื่องจริง

ความโปร่งใส การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อที่ต้องการ โดยไม่พยายามปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลใด ๆ เป็นสิ่งที่นักบัญชีพึงกระทำ ซึ่งในส่วนนี้ได้มีการจำแนกข้อกำหนดออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จะต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้เท่าที่ต้องการ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จะต้องให้ผู้ที่มิผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ เข้ามาตรวจสอบดู

ข้อมูลที่จำเป็นได้ ซึ่งเป็นไปตามความเหมาะสมในแต่ละกรณี

ความเป็นอิสระ จรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี การปฏิบัติงานด้วยความอิสระ ภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี จะทำให้ผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพ และเป็นที่น่าเชื่อถือโดยที่ไม่ต้องมีการตรวจสอบ ซึ่งในส่วนนี้ได้มีการจำแนกข้อกำหนดออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ เพื่อไม่ให้ตกอยู่ใต้การครอบงำของผู้อื่นอันนำไปสู่เรื่องของผลประโยชน์ในภายหลัง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พึงไม่ปฏิบัติงานที่ขาดความเป็นอิสระ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือ หรือเสื่อมเสียแก่วิชาชีพ

มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติตนตามมาตรฐาน ด้วยการรวบรวมข้อมูล วางแผน และควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามการปฏิบัติงานที่เหมาะสม เป็นอีกสิ่งที่มีความจำเป็น ซึ่งในส่วนนี้ได้มีการจำแนกข้อกำหนดออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องมีความรอบคอบ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานวิชาการ

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จรรยาบรรณวิชาชีพ นักบัญชี การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ จะส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในส่วนนี้ได้มีการจำแนกข้อกำหนดออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผู้บริการ และตำแหน่งอื่นที่นักบัญชีจะต้องปฏิบัติงานให้ตรวจสอบ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือมากภายใต้กรอบการทำงานวิชาชีพ

นอกจากนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า สถานประกอบการต่าง ๆ ต้องการผู้ทำบัญชีที่

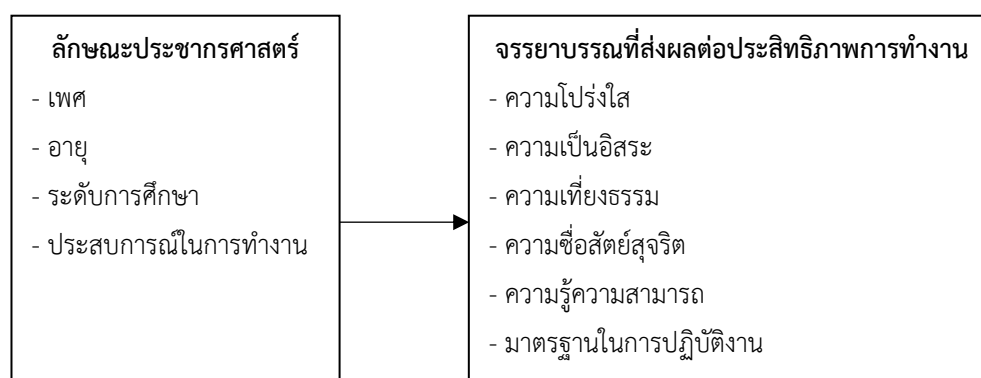
ยึดหลักจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ตัวอย่างเช่น ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออกเฉียงใต้ต้องการนักบัญชีที่มีความรู้และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน [6] สถานประกอบการ

ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องการนักบัญชีที่มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานด้านบัญชีเพื่อเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงิน [7] และการนำจรรยาบรรณมาปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์กร [1]

7. กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากขอบเขตงานวิจัย และแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถ

นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ได้ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 แสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย

8. วิธีการดำเนินงานวิจัย

8.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้

8.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 652 คน [4]

8.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คำนวณโดยใช้ตาราง Taro Yamane [8] ที่ระดับเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง 248 ราย การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการใช้ตารางเลขสุ่มเพื่อสุ่มตัวอย่างโดยให้ประชากรทั้งหมดมีโอกาสในการรับคัดเลือกเข้ามาเป็นตัวแทนของประชากร

8.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

8.2.1 ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) มีข้อความจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง ลักษณะ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อคำถามจำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักบัญชีต้องการให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

8.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 8 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

8.2.2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย

8.2.2.2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเอกสาร บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางนำมาสร้างข้อคำถาม (Item) ของแบบสอบถาม

8.2.2.3 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย

8.2.2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

8.2.2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านที่จะทำการศึกษาพิจารณาแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน เพื่อเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา (Index of Item Objective Congruence : IOC) เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบตามแบบประเมินแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำแบบประเมินไปทำการคำนวณหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามทั้งทางด้านความเหมาะสม

ของเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อแล้วนำมาหาค่าความสอดคล้อง

เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบตามแบบประเมินแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจึงนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา ใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.50 ขึ้นไป ปรากฏว่า ข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานเท่ากับ 1.00 และมีค่าของดัชนีความสอดคล้องกับแนวทางในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.89 จากค่าเฉลี่ยเต็ม 1 ซึ่งมีความมากกว่า 0.50 ผลที่ได้หลังจากการคำนวณค่าความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความสอดคล้องของเนื้อหาหรือจุดประสงค์ สรุปได้ว่าแบบสอบถามนี้สามารถวัดได้ และสอดคล้องกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ของการวิจัย

8.2.2.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะเหมือนกันกับประชากรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ นักบัญชีในจังหวัดระยองที่ไม่ได้อยู่ในการสุ่มตัวอย่าง (ซึ่งใช้แทนประชากรที่ใช้ในกลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 ชุด

8.2.2.7 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับร่าง ภายหลังการนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จะคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ในส่วนของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการใช้เครื่อง

คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคม โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.885

8.2.2.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามผลจากการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

8.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

8.3.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อสำนักงานบัญชีและสถานประกอบการที่จะทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

8.3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 4 เดือน

8.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

8.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคม ซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน คือหลังจากตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกรหัสลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

8.4.1 การคำนวณหาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

8.4.2 การคำนวณหาข้อมูลจรรยาบรรณของนักบัญชีจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

8.4.3 การเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยจะใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test สำหรับสถานภาพด้านเพศ และจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Anova) เพื่อจะวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่มสำหรับอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่อีกครั้งโดยการใช้ Scheffe Analysis ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

8.4.4 การคำนวณข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่นักบัญชีต้องการให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหากับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จากแบบสอบถามตอนที่ 4 ที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปออกมาเป็นความถี่ (Frequency) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย

9. สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

9.1 นักบัญชีในจังหวัดระยอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาทและมีประสบการณ์การทำงาน 1 - 5 ปี

9.2 ความสำคัญเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีต่อแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านการรักษาความลับมีระดับความสำคัญต่อแนวทางการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่ม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

10. อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นข้อยุติให้ทราบถึงข้อเท็จจริงโดยมีการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้งได้ 3 ข้อดังนี้

10.1 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญของนักบัญชีในจังหวัดระยองให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความ

เที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย[7] ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10.2 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญของนักบัญชีในจังหวัดระยองให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ด้านการรักษาความลับมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ [6] ที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะของนักบัญชีในความต้องการของผู้ประกอบการในภาคตะวันออก พบว่า สถานประกอบการต้องการนักบัญชีที่สามารถรักษาความลับไม่นำข้อมูลบริษัทไปเปิดเผยอาจเนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้รู้ความเคลื่อนไหวทางการเงินของธุรกิจ จึงต้องมีความซื่อสัตย์มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของตนเอง โดยไม่เปิดเผยข้อมูลทางการเงินขององค์กรต่อคู่แข่งหรือบุคคลอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัย [1] ที่ศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีในด้านการรักษาความลับ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง พบว่ามีข้อเสนอแนะจากการศึกษาดังนี้

11.1.1 เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เป็นนักบัญชีที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน

11.1.2 เป็นแนวทางให้แก่การเรียนการสอนหลักสูตรการบัญชีของสถาบันที่เปิดสอนวิชาการบัญชีทั้งในภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจและพัฒนาตนเองให้เป็นที่ต้องการของสำนักงานบัญชีคุณภาพ

11.1.3 นักบัญชีควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพในด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นนักบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

11.1.4 จากการเก็บแบบสอบถาม ทำให้ทราบว่า ความสำคัญของจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของนักบัญชี คือ การมีความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพบัญชี และจะต้องยึดมั่น

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นหลักในการทำงาน ผู้วิจัยจึงเสนอว่าควรมีการจัดฝึกอบรมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีก่อนการจบการศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนก้าวไปสู่การทำงาน

11.2 ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะให้มีการวิจัยดังนี้

11.2.1 ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้

11.2.2 การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์

11.2.3 การศึกษาในเรื่องจรรยาบรรณเป็นเรื่องที่ค่อนข้างทำได้ยาก เนื่องจากจรรยาบรรณเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาในเรื่องจรรยาบรรณ ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างและมีการวางแผนเป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยอาจใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์ร่วมด้วย

12. เอกสารอ้างอิง

- [1] J., Ratchaneekorn and M, Titirat. (2016). Accountant's code of conduct on accountant's performance. Master of Business Administration, (Business Administration), Vongchavalitkul University. (in Thai).
- [2] Federation Accounting Professions. (2017). Code of conduct for accounting profession No.19 [online]. Available: <http://www.fap.or.th/upload/9414/vidYpCZ5D7.pdf>. (in Thai).

- [3] Department of Business Development. (2018). Number of Accountant in Eastern. [online]. Available: file:///C:/Users/jesus/Downloads/article_20180523105241.pdf. (in Thai).
- [4] Department of Business Development. (2018). Number of Accountant in Rayong Province. [online]. Available: http://dbd.go.th/index_answer.php?wcad=4&wtid=4064289&t=2&filename=law. (in Thai).

- [5] Department of Business Development. (2018). Definition of accountant with ethics [online]. Available: [http://www.dbd.go.th/ewt_new.php?nid+=1103&filename=law.\(in Thai\)](http://www.dbd.go.th/ewt_new.php?nid+=1103&filename=law.(in Thai)).
- [6] S., Jitnart and C., Sakchai. (2015). *Accountant performance in the demand of eastern entrepreneurs*. Master of Business Administration, (Business Administration), Burapha University. (in Thai).
- [7] M., Titirat, and B., Ratikorn. (2015). *The work environment and the knowledge of the accountant's ability to affect the quality of the financial report of SMEs in Nakhonrassima*, Master of Business Administration (Business Administration), Vongchavalitkul University. (in Thai).
- [8] S., Thanin. (2015). *SPSS for Research and Statistics*. Bangkok: S. V. Interprint. (in Thai).